

RAGNAR JÓNASSON

SYDÄNTALVI

TAMMI
ARI THOR 4

RAGNAR JÓNASSON

SYDÄNTALVI

Englanninkielisestä laitoksesta suomentanut
Antti Saarilahti

TAMMI

HELSINKI

Original title in English: *Whiteout*

English language translation copyright © Quentin Bates 2017

Islanninkielinen alkuteos *Andköf* ilmestyi Islannissa 2013.

Andköf (Whiteout)

Copyright © Ragnar Jónasson, 2013

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS, Copenhagen.

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Antti Saarilahti 2024

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-5594-1

Veljelleni Tómasille

*Tule kukkatarhaani, musta yö!
Kasteesi laskeutukoon,
sillä kaikki kukkani ovat kuolleet...*

JÓHANN JÓNSSONIN (1896–1932)
RUNOSTA HAUST (SYKSY)

PROLOGI

Tyttönen levitti kätensä, ja sitten kaikki tapahtui niin nopeasti, ettei hän ehtinyt huutaa. Painovoima otti vallan, ja hän vain putosi.

Meri ja louhikko olivat aivan hänen edessään.

Hän oli liian nuori tunnistaakseen lähestyvän kuoleman.

Niemi, ranta, majakka, ihmemaan hänen ympärillään – se oli ollut hänen ikioma leikkikenttensä.

Sitten hän osui kiviin.

ENSIMMÄINEN OSA

KUOLEMAN ALKUSOITTO

1

Sitä näkyä Ásta Káradóttir ei koskaan unohtaisi, vaikka hän oli sen nähdessään ollut vasta lapsi. Tai ehkä juuri siitä syystä.

Tapahtumahetkellä hän oli ollut huoneessaan ullakolla. Ovi oli ollut kiinni, ikkunat samoin, ja huoneen ilma oli ummehtunut. Hän oli istunut vanhalla sängyllä, joka narisi hänen kääntäessään kylkeä yöllä, ja tuijottanut ulos ikkunasta. Muista lapsuudenmuistoista lainattuja yksityiskohtia oli mahdollisesti tai jopa luultavasti tunkeutunut hänen muistikuviansa siitä päivästä. Siitä huolimatta se, mitä hän näki – se kauhea tapahtuma, jota hän todisti – ei koskaan antaisi hänelle rauhaa.

Hän ei ollut koskaan hiiskunut siitä kenellekään.

Ja nyt hän oli tullut takaisin pitkän maanpaon jälkeen.

Oli joulukuu, ja kaiken peittävä kevyt lumikerros muistutti, että joulu oli jo ovelta. Ajomatalla etelästä pohjoiseen oli ollut suhteellisen lauha sää ja satanut räntää.

Lämmitin oli auttanut pitämään tuulilasin puhtaana mutta myös tehnyt autosta tukalan kuuman.

Ásta oli päässyt pois Reykjavíkin keskustasta ongelmitta, ajanut Ártúnsbrekkan laelle ja jättänyt taakseen kaupungin, jossa elämä oli kuin huonoa seksiä: tyhjää parempaa, mutta vain nipin napin. Ei hän kuitenkaan ollut aikeissa jättää nykyistä elämäänsä tyystin taakseen. Hänen aikeenaan oli sanoa hyvästit yksitoikkoisuudelle – nuhruiselle pohjakerroksen asunnolle, kuudenkymmenen kahdeksan neliömetrin pimeydelle ja ahtaan paikan kammolle. Joskus hän yritti lievittää synkkyyttä aukaisemalla verhot, mutta se vain merkitsi, että ohikulkijat hänen vilkkaalla kotikadullaan saattoivat kurkistaa sisään, vakoilla hänen tekemisiään ja ylenkatsoa häntä, ikään kuin hän olisi luopunut oikeudestaan yksityisyyteen asumalla pohjakerroksessa verhot auki.

Sitten olivat ne tyytit, joita hän toi välillä kotiin viikonloppuisin sille päälle sattuessaan. Jotkut heistä halusivat pitää valot päällä ja verhot auki ja rakastella kaikkien nähden.

Hän oli vielä nuori, vain muutaman vuoden yli kolmenkymmenen, mutta pätkätöiden ja yövuorojen loputon yksitoikkoinen rutiini väsytti häntä. Hän ei jaksanut elää kituutta tuilla tai minimipalkalla vuokra-asunnossa kaupungin keskustassa.

Päästäkseen määränpäähensä hän oli ajanut Länsi-Islannin halki ja läpi vuoristosolan, joka vei pohjoiseen aina Skagin niemimaalle, Kálfshamarsvíkiin. Hän ei ollut aikonut koskaan palata sinne, mistä oli lähtenyt, mutta täällä hän nyt oli, vanhat salaisuudet mukanaan. Matkaan oli kulunut koko päivä, joten illalla hänen saapuessaan lahdelle oli jo täysin pimeää. Hän seisoi hetken katsellen

taloa. Se oli hieno rakennus, jossa oli kahden kerroksen lisäksi ullakko ja kellari. Vaikka talo oli rakennettu vuosikymmeniä sitten, sen arkkitehtoninen tyyli edusti luultavasti vielä varhaisempaa aikaa. Maalipinta oli ajattoman valkoinen, mutta näkyviin jätetty perustus oli tummanharmaa. Ylemmässä kerroksessa oli kaartuvat parvekkeet. Ásta ja hänen siskonsa ja vanhempansa olivat asuneet ullakolla jonkin aikaa. Talon rakentamiskustannuksissa ei ollut nuukailtu.

Alakerrassa paloi valo siinä, missä hänen muistaakseen oli ollut olohuone, ja ulko-ovikin oli valaistu. Muuten oli pimeää lukuun ottamatta majakan hehkua niemen kärjessä. Valon ja varjojen tanssissa oli määrittelemätöntä viehkeyttä: valot näyttivät illan pimeydessä luonnottoman kirkkailta. Luonnonkauniilla alueella oli vaiheikas historia, ja kaikkialla oli jäänteitä kadonneesta asutuksesta.

Ástalla ei ollut kiire, joten hän suuntasi talolle hitaasti nauttien raikkaasta iltailmasta. Välillä hän pysähtyi katsomaan taivaalle ja antoi lumihiutaleiden kutittaa kasvojaan.

Ulko-ovella hän epäröi ennen kuin koputti.

Oliko tämä sittenkään hyvä ajatus?

Äkillinen tuulenpuuska sai hänet värähtämään kylmästä, ja hän vilkuili ympärilleen. Tuulen äänekäs kuis-kailu oli yhtäkkiä tehnyt hänet levottomaksi, aivan kuin joku olisi seisonut hänen takanaan.

Ásta katseli uudelleen ympärilleen ihan vain vakuutus-
tuakseen, että kuvitteli.

Näkyi pelkkää pimeää. Hän oli yksin; ainoat jalanjäljet lumessa olivat hänen omansa.

Oli liian myöhäistä kääntyä takaisin.

2

”Hän ei olisi halunnut sinun yöpyvän täällä”, Thóra sanoi ennemminkin itselleen kuin Ástalle. Se oli toinen tai kolmas kerta, kun hän oli sanonut niin, hieman eri sanoin vain.

Thóra oli reilusti yli kuudenkymmenen, mutta hän ei ollut juuri muuttunut edellisten kahdenkymmenenviiden vuoden aikana. Hänellä oli samat ilmeettömät kasvot, sama etäinen katse ja sama ärsyttävä, nalkuttava ääni.

Óskar, Thóran isovelji, istui pianon ääressä olohuoneen toisessa päässä ja soitti yhä uudestaan samaa hiljaista melodiaa. Óskar ei ollut koskaan ollut juttumiehiä – hän joi aina kahvinsa nopeasti ja kiiruhti takaisin pianon luo.

Thóra näköjään yritti parhaansa saadakseen Ástan tuntemaan olonsa tervetulleeksi. He olivat koettaneet muistella entisaikoja, mutta ikäero oli niin suuri, ettei heillä ollut juuri yhteisiä muistoja. Edellisellä tapaamisella Ásta oli ollut seitsenvuotias ja Thóra noin neljänkymmenen. He molemmat muistivat kuitenkin Ástan isän, joten he tulivat puhuneeksi hänestä aika paljon.

”Isäsi ei olisi halunnut sitä”, Thóra toisti.

Ásta nyökkäsi ja hymyili kohteliaasti. ”Siitä ei kannata keskustella”, hän sanoi lopulta. ”Hän on kuollut, ja Reynir tarjosi minulle yösijaa.” Ásta ei maininnut, että ei Reynir ollut sitä ehdottanut, vaan Ásta oli soittanut hänelle ja kysynyt, voisiko tulla muutamaksi päiväksi.

”No, olkoon sitten”, Thóra vastasi.

Óskar soitti edelleen samaa melodiaa, eikä ollenkaan hullummin. Se täytti kiusalliset tauot keskustelussa.

”Asuuko Reynir täällä vuoden ympäri?” Ásta kysyi, vaikka oli varma vastauksesta. Reynir Ákason oli vauraan liikemiehen ainoana perillisenä ollut median valokeilassa monet vuodet. Ásta oli lukenut muutaman haastattelun, joissa mies oli sanonut, että Islannissa ollessaan hän halusi viettää kaiken liikenevän ajan maaseudulla.

”Aika lailla”, Thóra vastasi. ”Siihen saattaa tosin tulla muutos nyt kun hänen isäukkonsa on poistunut keskuudestamme. Kuolemasta kerrottiin sanomalehdissä pari viikkoa sitten – luit varmaan.” Hän madalsi ääntään ikään kuin vainajaa kunnioittaen, mutta äänensävy kuulosti teennäiseltä. ”Óskar ja minä aioimme matkustaa etelään hautajaisiin, mutta Reynir sanoi, että mitä turhia. Reykjavíkin katedraalihan on niin pienikin. Emmekä me häntä hyvin tunteneet – hän ei käynyt täällä usein. Isä ja poika eivät olleet aivan samasta puusta veistetyt.” Thóra piti tauon ennen kuin jatkoi. ”Reynirillä on varmasti kädet täynnä työtä, kun kaikki liiketoiminta ja sijoitukset siirtyivät hänen vastuulleen. En ymmärrä, miten hän pärjää. Mutta fiksu se poika kyllä on.”

Poika, Ásta ajatteli. Reynir oli kai ollut vain vähän yli kahdenkymmenen, kun he olivat viimeksi nähneet toisensa. Silloin hän oli seitsenvuotiaan tytön silmissä ollut tietten-

kin aikuinen mies. Hän oli tosiaan vaikuttanut fiksulalta, ja lisäksi kokeneelta ja kunnianhimoiselta. Reynir oli ollut innokas purjehtija, selvästi meren lumoissa, kuten Ástakin.

”Poika”, Ásta sanoi ääneen. ”Kuinka vanha hän on nykyään?”

”Taitaa olla liki viidenkymmenen. Vaikka ei hän sitä myöntäisi.” Thóra yritti hymyillä, mutta ei kovin vakuuttavasti.

”Asuuko hän edelleen kellarikerroksessa?”

Puolihuolimaton kysymys vaikutti huoneessa kuin kylmä tuulenpuuska. Thóra jäykistyi ja pysyi vaiti pitkän aikaa. Onneksi Óskar jatkoi soittamista entiseen malliin. Ásta vilkaisi häntä. Mies oli kyyristynyt pianon ylle selin heihin. Kaikki hänessä huokui uupumusta. Hänellä oli ruskeat vakosamettihousut ja sama tummansininen korkea-kauluksinen villapaita kuin ennen vanhaan, tai ainakin aivan samannäköinen.

”Óskar ja minä olemme muuttaneet sinne”, Thóra sanoi, eikä vastaus kuulostanut yhtä huolettomalta kuin ilmeisesti oli ollut tarkoitus.

”Sinä ja Óskarko?” Ásta kysyi. ”Eikö siellä ole ahdasta teille kahdelle?”

”On se tietysti muutos aikaisempaan, mutta sellaista elämä on. Reynir asuu täällä ylhäällä, ja talohan on tietenkin hänen.” Thóra oli hetken hiljaa.

”Olemme vain kiitollisia, kun saimme jäädä tänne”, Óskar lisäsi yllättäen. ”Kaikesta huolimatta me pidämme niemestä kovasti.” Mies kääntyi ja tuijotti Ástaa tiiviisti. Hänen kasvonsa olivat rosoiset, kädet luisevat. Ásta näki kasvoista heti, että Óskar oli vilpitön.

”Minä vain oletin, että asuntonne on yhä täällä ylhäällä, kun kerran toitte minut olohuoneeseen”, Ásta sanoi hämil-

lään, vaikka kaksikon kiusaantuneisuus oli hänestä salaa myös viihdyttävää.

”Ei, ei. Me käytämme yläkerran asuntoa, kun syömme yhdessä kaikki kolme tai kun on vieraita. Alakerran olohuone on pimeämpi, ei kummoinenkaan kestitsemiseen”, Thóra selitti hymyillen.

”En yhtään epäile”, Ásta vastasi kokemuksen syvällä rintäänellä, asuihan hän itsekin hämärässä kellariasunnossa.

”Mutta olen tehnyt voitavani, että siellä olisi mukavat oltavat”, Thóra jatkoi melkein pahoitellen.

Óskar oli kääntynyt takaisin pianon puoleen ja jatkoi saman kappaleen soittamista.

Ásta katseli ympärilleen. Olohuone ei ollut juuri muuttunut, joskin se näytti pienemmältä kuin ennen. Sikäli kuin hän saattoi havaita, huonekalut olivat yhä entisillä paikoillaan: vanha tudortyylinen sohva, puinen tummanruskea sohvapöytä ja raskaat kirjahyllyt täynnä islantilaista kirjallisuutta. Hän tunsu tutut tuoksut, jotka yhdessä loivat vaikeasti kuvailtavan, juuri tälle talolle ominaisen tunnelman. Oli ihmeellistä, kuinka tuoksut saattoivat herättää henkiin kauan sitten unohtuneita muistoja. Komea sisustus teki Ástalle harvinaisen selväksi, miten masentavan mitäänsanomaton hänen oma asuntonsa oli halpoine kalusteineen. Siellä oli kulunut sohva, internet-ilmoituksen kautta melkein ilmaiseksi saatu pöytä ja vanhat räikeänkeltaiset keittiöntuolit, jotka olivat poistuneet muodista aikoja sitten.

”Sinä saat luonnollisestikin yöpyä vanhassa huoneessasi ullakolla”, Thóra sanoi hiljaa.

”Niinkö?” Ásta kysyi yllättyneenä. Hän ei ollut keskustellut Reynirin kanssa siitä, missä tarkkaan ottaen nukkuisi.

”Paitsi jollet halua. Voidaan sinut majoittaa muuallekin.” Thóra näytti hämmentyneeltä. ”Reynir arveli, että haluaisit olla siellä. Viime vuosina olemme käyttäneet sitä varastona, mutta siirsimme laatikot ja muut tavarat sinun...” Yhtäkkiä hän laski katseensa ja epäröi. ”Sinun siskosi vanhaan huoneeseen.”

”Se sopii”, Ásta sanoi päättäväisesti. ”Älä huoli.” Hänen mieleensä ei ollut juolahtanut, että hän voisi tai hänen täytyisi yöpyä entisessä huoneessaan. Hän olisi ehkä nukkunut mieluummin jossain muualla, muttei halunnut pyytää sitä. Hänen täytyi pysyä vahvana.

”Älä ymmärrä väärin, ystävä hyvä”, Thóra sanoi epätyypillisen lämpimästi. ”Vaikka sanoin, ettei isäsi olisi halunnut sinun palaavan, olet aina tervetullut tänne.”

Sepä ystävällistä ottaen huomioon, ettei talo ole sinun, Ástan teki mieli sanoa, mutta hän hillitsi kielensä. ”Mitä te siis teette täällä nykyään?” hän kysyi sen sijaan, ei erityisen kohteliaasti.

”Pitkälti samaa kuin ennenkin... huolehdimme talosta. Tekemistä ei enää ole yhtä paljon, emmekä me ole enää järin nuoria. Óskar on ikään kuin talonmies, kuten ennen vanhaan. Eikö niin, Óskar?”

Mies nousi pianon äärestä ja tuli heidän luokseen keppiin nojaten. ”Niinpä kai”, hän mumisi.

”Hän ei nykyään pysty tekemään raskasta työtä, niin kuin näkyy”, Thóra sanoi vilkaisten keppiä. Óskar istuutui Thóran viereen, ei kuitenkaan lähelle. ”Hänen polvensa murtui, kun hän kiipeili siellä helkkarin kivikossa.”

”Kyllä se ennen pitkää paranee”, Óskar mutisi.

Thóran puhe haipui taka-alalle, kun Ásta katseli kaksikkoa. Vuodet olivat vaatineet veronsa. Sisko ja veli näyttivät vanhemmilta ja riutuneemmilta kuin hän oli odottanut.

Niin kuin olisivat pian saaneet tarpeekseen, hän mietiskeli.

”Óskar huolehtii myös majakasta sen verran kuin kipeältä polveltaan pystyy. Peri homman sinun isältäsi.”

Ástan valtasi epämurkava tunne. Niin tapahtui aina välillä. Hän veti syvään henkeä ja sulki silmänsä hidastaakseen hengitystään.

”Väsyttääkö sinua?” Thóra kysyi.

Ásta yllättyi. ”Ei. Ei lainkaan.”

”Teenkö sinulle jotain syötävää? Laitan ruokaa Reynirille, kun hän on täällä. Hän osaa tietenkin huolehtia itsestään, mutta minä yritän olla avuksi. Eihän hän varsinaisesti tarvitse meitä enää – hän voisi halutessaan heittää meidät pihalle ja antaa meidän pärjätä omillamme.” Thóra hymyili. ”En tarkoita, että hän tekisi niin, vaan ainoastaan, että hän voisi...”

”Kiitos”, Ásta sanoi rauhoituttuaan, ”mutta söin voileivän matkalla. Pärjään sillä.”

Joku jyskytti ovea niin että Ásta säpsähti. Vanhukset eivät kuitenkaan näyttäneet yllättyneiltä.

”Eikö Reynirin pitänyt tulla vasta huomislantana?” Ásta kysyi.

”Hänellä ei ole tapana koputtaa”, Óskar mumisi.

”Sitten sen täytyy olla Arnór”, Thóra sanoi ja nousi seisomaan.

Hänen veljensä istui liikkumatta tuijottaen kaukaisuuteen ja piteli polveaan, luultavasti sitä loukkaantunutta, kasvoillaan hieman pahoitteleva ilme. ”Muistatko Arnórin?” Óskar kysyi hiljaa.

Ásta hymyili lämpimästi miehelle, jota ajatteli vanhuksena, vaikka Óskar ei voinut olla vielä seitsemääkymmentäkään. Hän vain näytti vanhemmalta, kun katseessa ei enää ollut entistä kipinää.

Ásta oli aina pitänyt Óskarista; tämä oli ollut kiltti hänelle. Niinä iltoina, kun päivälliseksi oli ollut kalaa, Óskar oli tuonut hänelle keksejä ja lasin maitoa ennen nukkumaanmenoa. Mies tiesi, että vaikka meri oli niin lähellä, tai ehkä sen vuoksi, Ásta ei ollut koskaan oikein pystynyt syömään kalaa. Ásta muisti edelleen, kuinka huono olo hänelle oli aina tullut, kun sitä oli tarjolla.

”Kiitos”, hän sanoi Óskarille, vaikka oli aikonut vain vastata myöntävästi ja lisätä, että totta kai hän muisti Arnórin.

”Kiitos?” Óskar sanoi kysyvästi pidellen yhä polveaan ja nojautui häneen päin ikään kuin olisi arvellut kuulleensa väärin.

Ásta punastui, mitä ei usein tapahtunut.

”Anteeksi. Muistelin vain menneitä. Sinulla oli aina tapana tuoda minulle maitoa ja keksejä.... mutta niin, muistanhan minä Arnórin.”

Arnór asui läheisellä maatilalla. Hän oli Heiðarin poika, joskaan hän ei nykyään kai ollut ”poika” sen enempää kuin Reynirkään, vaikka oli tätä kymmenen vuotta nuorempi. Ásta saattoi yhä nähdä miehen mielessään: muutamaa vuotta häntä vanhempi, pitkä ja pullukka. Ujo ja kömpelö nuorukainen. Siskokset olivat nähneet häntä usein, mutta Arnór ei ollut koskaan leikkinyt heidän kanssaan. Ehkä hän ajatteli, että olisi typerää leikkiä nuorempien lasten kanssa, varsinkin tyttöjen, tai ehkä se johtui vain ujoudesta.

Ástasta tuntui, että Óskarın katse kirkastui. Mies katsoi häneen lämpimästi ja laski sitten katseensa. ”Sinä siis muistat?” Óskar sanoi. Sitten hän lisäsi: ”Mukava nähdä, että sinulla menee nykyään hyvin.”

Ásta hymyili silkasta kohteliaisuudesta. *Menee nykyään hyvin?* hän ajatteli. Hän ei todellakaan ollut samaa mieltä.

Óskarilla ei selvästikään ollut mitään käsitystä siitä yksitoikkoisesta arjesta, joka odotti Ástaa hänen kurjassa asunnossaan Reykjavíkissa, eikä hänen sitkeistä yrityksistään irtautua siitä ja tehdä jotain elämällään. Joinain iltoina Ásta makasi sohvalla tuijottaen ikkunasta ulos pimeyteen, missä ihmiset lipuivat ohitse aivan niin kuin hänen koko elämänsäkin. Niinä hetkinä hänet valtasi musertava masennus ja epätoivoinen tarve päästä pakoon omasta asunnostaan, hän halusi rikkoa ikkunat ja ryömiä ulos välittämättä siitä, että lasin terävät reunat viiltelivät hänet verille. Silloin hän ainakin tuntisi jotakin, ja sen täytyi olla parempi kuin olla tuntematta mitään.

”Asuuko hän vielä siellä missä ennen?”

Ásta kuuli puheensorinaa eteisestä, kun Thóra ja vieras juttelivat.

”Kyllä vain. Hän peri maatilan isältään, joka kuoli muutama vuosi sitten. Heiðarilla olikin jo ikää, rauha hänen sielulleen. Arnór huolehtii Reynirin hevosista. Hän myös auttelee meitä täällä paljon, varsinkin majakan kanssa. Minun kuuluisi olla majakanvartija, mutta niin kuin näet, minä olen portaani kiivennyt. Arnór on hyvä poika”, Óskar lopetti painokkaasti.

Ásta nosti katseensa, kun Thóra ja Arnór tulivat olohuoneeseen. Vanhemman naisen seurassa oli pitkä ja hoikka nuori mies. Ásta ei ollut tunnistaa Arnória. Säteilevässä hymyssä oli jotain tuttua, mutta vain koska hän tiesi entuudestaan, kuka tulija oli. Muuten Arnór oli muuttunut täysin. Hänestä oli tullut komea – oli vaikea nähdä hänessä enää sitä kömpelöä poikaa, jonka Ásta muisti.

”Ásta”, Arnór totesi varmasti kuin olisi nähnyt hänet vain päivää aiemmin jossain lähistöllä. Ennen vanhaan, kun Ásta ja hänen siskonsa olivat pyörineet majakkaniemellä,

Arnór oli ollut hiljainen ja epävarma. Nyt miehestä huokui itsevarmuus. ”Mukava nähdä sinua”, hän sanoi.

Ásta astui lähemmäs ja ojensi kätensä aikeenaan kätellä, mutta Arnór rutistikin häntä hellästi. Halaus oli niin lämmin, että Ásta vastasi siihen vaistomaisesti. Tajuttuaan mitä teki hän vetäytyi epävarmana kauemmas.

Hän katsoi Arnória vaivautuneena. ”Mukava nähdä sinuakin”, hän sanoi melkein kuiskaten ja hymyili ujosti.

Arnór ei näyttänyt yhtään vaivautuneelta. Hän ei hievahtanutkaan, kun Ásta kiemurteli miettien, minne katsoa.

Sitten Ásta tuli ajatelleeksi, että hänen pitäisi ehkä sanoa jotain Arnórin isästä, ilmaista osanottonsa, mutta ei kuitenkaan tehnyt niin. Hänellä ei ollut aavistustakaan, miten tai kuinka kauan sitten Heiðar oli kuollut, joten osanotto ei olisi kuulostanut vilpittömältä. Ástan omakin isä oli kuollut sen jälkeen, kun hän oli viimeksi nähnyt Arnórin. Ehkä nämä kaksi kuolemaa ikään kuin kumosivat toinen toisensa niin ettei hänen tai Arnórin tarvinnut mainita niistä mitään?

Arnór vilkaisi Óskaria. ”Toin työkalut, joten käydäänkö vilkaisemassa sitä majakan ikkunaa? Se täytyy korjata pian.”

”Se meni eilen rikki myrskyssä”, Óskar selitti Ástalle ennen kuin kääntyi Arnórin puoleen. ”Ilman muuta. Minusta ei tosin ole paljon apua.”

”On parasta, että tulet silti mukaan. Sinun täytyy näyttää minulle, mitä pitää tehdä”, Arnór sanoi – niin kohteliaasti, että Ásta lähes vakuuttui miehen vilpittömyydestä, vaikka tämä varmastikin vain yritti olla hienotunteinen.

Miehet poistuivat, ja Ásta ja Thóra jäivät vaitonaisina olohuoneeseen.

”Taidan painua pehkuihin”, Ásta sanoi lopulta, kun hiljaisuus kävi liian kiusalliseksi. Hän tarttui matkalaukkuunsa.

”Selvä”, Thóra sanoi. ”Portaat ullakolle ovat –”

Ásta keskeytti. ”Osaan sinne kyllä”, hän sanoi painokkaasti.

3

Hän painoi katkaisinta, ja heiveröinen hehku valaisi kapean portaikon ja harmaat seinät, jotka oli koristeltu lehväkuvioilla. Lähempi tarkastelu paljasti, että vihreiden lehtien välistä pilkotti punaisia marjoja. Matto oli kulunut ja puinen porraskaide nähnyt parhaat päivänsä. Jostain veti – ei paljon, mutta sen verran, että Ástaa värisytti taas.

Hän tiesi, että talossa oli monia muitakin huoneita tyhjillään. Ei hänen olisi tarvinnut suostua yöpymään vanhassa ullakkohuoneessaan, mutta se oli kaikesta huolimatta ollut hänen huoneensa, eikä Ásta ollut sitä lajia, joka antaisi menneisyyden haamujen valvottaa itseään. Hän oli vahvempaa tekoa. Kun hän oli noussut ullakolle ja seisoj suljetun oven edessä, hän mietti kuitenkin, tekikö nyt oikein. Oliko tämä virhe? Hänellä oli epämurkava tunne, että kaikki päättyisi huonosti. Ehkä olisi parempi olla kaivelematta menneitä ja palata kotiin?

Vielä ei ollut liian myöhäistä. Hän voisi helposti kääntyä ympäri, palata alakertaan ja hyvästellä Thóran sanoen, että

HYINEN TUULI, PETOLLINEN KALLIOJYRKÄNNE JA KUOLLUT TYTTÖ SEN JUURELLA.

Joskus vanhat valheet ja viha sumentavat
kaiken kuin talvimyrskyssä pölyävä lumi,
ja se tietää komisario Ari Thorille töitä.
Islantilaisen huipputrilleristi Ragnar Jónassonin
läpimurtosarjan neljännessä osassa kuolema
korjaa satoa karulla majakkaniemellä.

”Mestarillinen, omaleimainen yhdistelmä
Agatha Christie -tyyliä ja nordic noiria.”

LAURA WILSON, THE GUARDIAN

KANNEN KUVAT / MAJAKKA: ADRIANA FUCHS / ISTOCK;
TALO: ARON GESTSSON / UNSPLASH;
LUMINEN MAA: EMMA ANDREADAKI / UNSPLASH
KANNEN SUUNNITTELU: EEVALIINA RUSANEN